N°. 176.

BREDASCHE
Staat-, Letterkundig-
Nieuws-
en Wetenschappelijk
Blad.

Donderdag den 25 Augustus.

1831.

NEDERLANDEN.

Breda, den 24sten Augustus.

Heden morgen is het heugelijk feest van 's Konings jaardag al vroegtijdig met het spelen van het carillon aangekondigd; weldra wapperen van de openbare gebouwen en verderen met het groen dat overal prijkt, een groot getal particuliere huizen; op den middag zal er eene luisterrijke parade gehouden worden. Het schoone weder en de algemeene deelneming beloven dat de illuminatie, tot viering van het geboorte-feest van onzen geliefden Koning en ter eere van het dapper krijgsheir, dezen avond, de verwachting nog verre overtreffen zal. Wij zullen in ons volgend nommer een nader verslag van het feest van den dag geven.

— Uit 's Gravenhage wordt gemeld, dat de gisteren morgen vroegtijdig van hier vertrokken koninklijke familie des middags van dienzelfden dag, omtrent twee uren, alhaar aangekomen en met de levendigste toejuichingen ontvangen geworden is. Zoodra de Prinsen aan het prachtig versierde hek aan de Bogt van Guinea aangekomen waren, maakte de zaamgedrongen volksmenigte zich van de koets van den Prins van Oranje meester, spande de paarden van dezelve en trok alzoo juichende den held in triomf de stad binnen. Ook de koets van Prins *Frederik* werd door de haar omgevende menigte zoo voortgetrokken, dat de paarden als 't ware niet in trekken hadden. Een detachement jagers en schutterij te paard, benevens eenige der voornaamste jonge heeren der stad, insgelijks te paard gezeten, ontvingen HH. KK. HH. als aanwachters. Alle huizen waren met groen en vlaggen versierd en men kan niet, veel minder opgemeld schrijven, geen denkbeeld maken van de geestdrift, welke, bij dezen intogt, onder alle standen heerschte. Ook de Prinsen waren merkbaar ontroerd.

Onder de talrijke getuigenissen van moed en trouw onzer dappere strijders, die ons medegedeeld worden, verdient het volgende, een het edelaardige der daad, der vergetelheid te worden ontrukt: op het oogenblik dat, door der Belgen verraderlijk kanonvuur, de kolonel en desselfs zoon, de luitenant *Gallières* door eenerlei kogel getroffen werden, snelde, te midden van het moordend vuur, een schutter toe, nam in een oogenblik den genoemden luitenant op zijnen rug en droeg hem buiten alle gevaar. Door erkentelijkheid getroffen, vroeg de luitenant zijnen redder naar desselfs naam: "'t is niet noodig luitenant," antwoordde deze waarheid, "'t is niet noodig dien te zeggen, ik heb maar gedaan, hetgeen ieder militair aan zijn chef verschuldigd is en wat de menschlievendheid vorderde," — en hierop verdween hij, zonder dat men verder iets van hem heeft kunnen naarspeuren. — Voor de waarheid dezer daad staan achtenswaardige personen borg.

— De baron *de Stassart* heeft wel de goedheid gehad te hebben, zegt *le Courrier de la Sambre*, om ons de redevoering te zenden, welke hij bij de uitdeeling der prijzen aan het athenaeum te Namen heeft uitgesproken. — Een bewijs van zedigheid in den edelen baron!

— De *Gazette de Mons* heeft een brief uit Brussel van den 15den, waaruit wij het volgende overnemen:

„ Gisteren was er aan de poort van Brussel, eene proclamatie aan de burgerwachters aangeplakt, om hen wegens hunnen moed en wegens de wijze, op welke zij hunnen plicht betracht hadden, geluk te wenschen. In die proclamatie wordt ook nog gezegd, dat het niet meer dan billijk was, dat de burgerwachters, na zoo veel arbeid en vermoeijenis, tot hunnen rust kwamen gelaten!! — En men heeft iemand kunnen vinden, om zulk eene proclamatie te teekenen! Het volk heeft haar regt laten wedervaren; zij is overal afgescheurd geworden.

„ Koning *Leopold* zwijgt en verduurt in stilte eene vernedering, die toch eigenlijk op het hoofd der bewerkers onzer revolutie behoorde neder te komen. Hij heeft groote veranderingen in den sin en steunt voor derzelver invoering, naar men zegt, grootelijks op de Fransche troepen. Maar helaas! om iets goeds te verrigten behoort meer standvastigheid, dan hij wellicht bezit.

„ Alhier te Brussel loopt het gerucht, van eene definitieve oorlogsverklaring tusschen de mogendheden; hoezeer nu dit gerucht eigenlijk geenen genoegzamen grond heeft, zoo bekomt het eenigermate geloof doordien men niet bespeurt, dat de aftogt der Hollandsche den marsch der onderscheiden fransche regementen, welke de wegen van Frankrijk naar den kant van Belgie als bedekken, niet alleen heeft doen staken, maar zelfs niet eens schorsen."

— Volgens tijdingen van Warschau van den 10den, over Berlijn ontvangen, was het nog tot geen veldslag gekomen, doch stonden de beide legers zeer nabij elkander, zoodat er met elken dag een gevecht te wachten was, het hoofdkwartier van den poolschen opperbevelhebber was, den 9den, te Volinow.

's Gravenhage den 23sten Augustus 1831.

De opgerigte Telegraaf, welker werking onder de leiding van den luitenant Jobse plaats heeft, staat in verband met de linie welke tot 's Hertogenbosch leidt. Men vermeent dat de beambten bij het thans grootendeels voltooid kadaster met de werkzaamheden van deze Telegraphische linie zijn belast.

— Dezer dagen is door deze residentie gepasseerd, zich naar het leger begevende, de hoogleeraar *P. Hendrikse Sz.*, van de hoogeschool te Groningen, welke zich, in 1826, bij de toen in ons Vaderland heerschende ziekte, zoo zeer heeft onderscheiden door zijne onvermoeide vlijt en pogingen, om de lijdende menschheid te hulp te snellen. Ook thans heeft hij zich naar het leger begeven, met het prijzenswaardig doel, om onze dappere genoegkundige hulp te verleenen en daarbe alle zijne zorgen aan te wenden. Dit is eene nieuwe verpligting welke het Vaderland toe zegge zoo algemeen beminden geleerden zal verkrijgen.

— Dezer dagen is albier aangekomen de generaal-majoor *Verbeek* uit Noord-Amerika terugkeerende, alwaar hij met eene bijzondere zending, van wege Z. M., was belast.

BELGIE.

Brussel den 23sten Augustus.

Bij besluit van den 16den heeft de Koning bevolen, dat de in activiteit gestelde eerste helft der burgerwacht op herzelver respective [illegible] en moet de exercitien bij het detachement van de [illegible] verrigten.

Er zal bij het ministerie van oorlog [illegible] voor elke wapenen worden opgerigt; alle staf-officieren, die binnen eene [illegible] gaan behoorlijk examen kunnen afleggen, zullen op reforme gesteld worden.

— De generaal graaf *Belliard*, pair van Frankrijk, heeft gisteren deze plegtige audientie bij den Koning gehad, in zijne kwaliteit als buitengewoon gezant en minister plenipotentiaris des Konings van Frankrijk, bij is door den minister van buitenlandsche zaken voorgesteld geworden en heeft den Koning zijne geloofsbrieven, vergezeld van het antwoord van Koning *Lodewijk Filips*, op den brief en kennisgeving der komst van *Leopold* op troon, behandigd.

— Sommige parijsche en ook belgische bladen hebben aangekondigd, dat de marquis de *Latour Maubourg*, [illegible] aangekomen, den generaal *Belliard* te Brussel [illegible] *Emancipation* verzekert dat [illegible] dat gezegde marquis slechts toevallig [illegible] is. Intusschen kondigt de *Moniteur* aan, dat dezelve tot tweemalen eene lange conferentie met den minister van buitenlandsche zaken gehad heeft.

— De prins *August* van Pruissen, wiens doortocht te Mainz wij onlangs vermeld hebben, is den 19 dezer in den avond te Luxemburg aangekomen. Men zegt dat deze prins met eene [illegible] belast is; wat dit gerucht eenigzins zou [illegible], dat langs de geheele linie onzer grenzen [illegible] bewegingen heeft gemaakt om [illegible].

— Te Thienen [illegible] dagen veld-barakken voor [illegible] zou daaruit besluiten, dat de fransche armee [illegible] middellijk Belgie zal verlaten, ondertusschen heeft de maarschalk *Soult* bevel gegeven, om de [illegible] gien en transporten die nog niet op Belgisch grondgebied zijn, niet over dezelve te voeren.

— Aanstaanden Woensdag zal Vorst *Leopold* een deel der [illegible] sche armee, 30 eskadrons en 12 bataillons, in oogenschouw [illegible].

— De zieken der Fransche armee worden op Namen, [illegible] en Luik gerigt. Men beklaagt zich dat, noch de gemeentebesturen, noch de inwoners zich eenigzins bijveren, om het [illegible] en beddengoed ter verpleging te bezorgen.

— Den 12den dezer de burgemeester [illegible] kapitein op non-activiteit, zich [illegible] poort begeven hebbende, werd hij door [illegible] uitgescholden, en daarop door de [illegible] aangevallen en deerlijk mishandeld. Er heeft [illegible] gerechtelijk onderzoek daaswege plaats gehad.

[illegible], den 22sten Augustus.

Gisteren [illegible] er parade en revue gehouden, bij welke gelegenheid de officieren den eed afgelegd hebben.

— Deze nacht is de generaal *Belliard* in onze stad aangekomen. Ofschoon men de reden zijner komst niet kent, wil men dit toe-

schrijven als betrekking hebbende op de overstroomingen der polders. De generaal heeft heden morgen de haven en de batterijen bezigtigd.

— De koning heeft eene groote onregtvaardigheid hersteld. Gent is onder het gebied van de wetten, der orde en der vrijheid wedergekeerd. Het constitutioneel bestuur is hersteld en het schandig dictatorschap heeft voor goed een einde genomen. Gent draagt het aandenken achter van schande en ruwheid, en doordrenkt van het bloed van den ongelukkigen *Voortmans*.

— De binnenlandsche vrede is nu voor alle vlaggen geheel vrij. Men hoopt de rijke binnenhaart van de Schelde-bronnen voor loodsen onder belgische vlag, voor welke tot nu toe alleen uitzondering bestaat, mede te zullen verwerven. De generaal *Chassé* heeft de verzoeken, deswege door den Antwerpschen handel hem gedaan, aan zijn gouvernement opgezonden.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 20sten Augustus.

De oudste zoon van den heer *Casimir Perrier*, wiens vertrek naar Londen laatstelijk was aangekondigd, is, sedert eergisteren avond, alhier terug. Hij brengt, naar men zegt, het besluit der conferentie aan het fransche gouvernement over, waarbij het kasteel van het Palais-Royal aangezegd wordt, dat het de armee van den maarschalk *Gérard* dadelijk naar Frankrijk zal hebben terug te roepen.

In de zitting van gisteren heeft de heer *Louis*, minister van financien, aan de Kamer der Afgevaardigden de rekening overgelegd van ontvangst en uitgaven over 1831 en het budget over 1832, volgens hetwelk de gewone uitgaven, over 1832, de som van 955,980,012 en de buitengewone 141,728,000 francs zullen beloopen. De wet, waarbij de middelen en wegen tot dekking der gewone uitgaven worden voorgedragen, begroot de ontvangsten op 978,586,381 francs.

Bij de opening der zitting had er zeer levendige woordenwisseling plaats, tusschen de heeren *Lamarque*, *Sebastiani*, *Rumigny* en *Jacqueminot*.

— In een rapport van den schout-bij-nacht *Hugon*, ter reede van Toulon, op den 12den Augs. 1831, aan den minister van oorlog gedaan, lezen wij het volgend ongelukkig voorval:

» Bij een' harden wind viel een matroos van de *Algesiras* over boord. Dadelijk werden hem twee tonnen toegeworpen, en de equipage zag er hem met groot vermaak een van vatten. Het weder liet evan toe, om de boot uit te zetten; drie adelborsten, een eerste kwartiermeester en twee kwartier-meesters en zes matrozen sprongen in dezelve. Het gelukte deze manschappen ook aldra den drenkeling te redden. Maar de boot was het schip naauwlijks en zij gekomen, of een zware golf bedekte haar en sleepte haar met al de manschappen, die geredden en reeds begrepen, in den afgrond.

— Het is, opdat Europa niet door gedurige schokken verontrust wordt en opdat wij niet genoodzaakt zouden worden, binnen weinige dagen of weken eene kostbare onderneming op nieuw te beginnen, noodig, zegt ons dagblad *le National*, dat de Belgen in staat gesteld worden, zich te verdedigen, dat hun grondgebied definitivelijk van het [illegible] verschillen zij, en dat hunne regten op Luxemburg, Maastricht en Zeeuwsch- en Staats-Vlaanderen niet meer betwist worden; kortom, het is noodig, dat, zoo lang ons onze grenzen aan den Rijn betwist worden, wij alleen door België van die rivier worden afgescheiden.

— Wij lezen in ons *Journal de Commerce*:

» Daar is [illegible] beslist en de terugkomst onzer troepen [illegible] zoo [illegible] nog een aanstaande niemand het artikel uit den *Moniteur* [illegible] schijn aan te duiden. Men wil een hoop verzekeren, dat de maarschalk *Gerard*, omtrent de ontruiming gerustgesteld zijnde, verklaard zoude hebben, dat hij het niet raadzaam achtte, om dezelve zoo zeer te bespoedigen als men wel wenschte, en dat het oordeel der prinsen volkomen met dat des maarschalks zou hebben ingestemd. Gezondt de generaal en chef dit zijn oordeel over de houding der pruisische troepen, op den toestand van België of op de overkomst [illegible] zijn hoofd tot eenen onmiddelijken aftogt op zijne soldaten [illegible] hebben? Alle deze dingen zijn ons onbekend."

— De fondsen ter beurze van heden werden als volgt genoteerd: de 5 pCt. 88-95, de 3 pCt. 57-85, beiden op tijd; de Napoleonnen, mede op tijd, 68-25. — Gisteren stonden dezelve 5 pCts. 88-20; 3 pCts. 57; Napoleonnen 65-50, alles op tijd.

Het tegenwoordig belgische leger zal ontbonden, en daarna een nieuw georganiseerd worden. Men wil op die wijze zegt men het leger zuiveren. Intusschen hebben de Hollanders althans geen *groot getal*, in hunne tegenstanders te duchten.

Charles de Brouckere is, als minister van oorlog met deze zitting belast. Men weet, dat deze heer groote vorderingen in de wiskunde gemaakt heeft. In een zijner heldere luimen, moet hij reeds de vrees te kennen hebben gegeven, dat van de *vier* groote Belgische legers er naauwelijks een *differentiaal legertje* zou overblijven.

Men wil stellig weten, dat er een nieuw protocol zoude bestaan, door welk zoo wel door de Nederlandsche Regering, als door de belgische is aangenomen. Van wege de conferentie te Londen, zoude, ten opzigte der wapenschilden, die de beide Rijken zullen voeren, [illegible] bepaalen zijn vastgesteld:

De [illegible] Hollandsche Leeuw blijft dezelfde.

België zoude voortaan tot wapen voeren eene *Gans* met het omschrift:

LEOPOLT, KON

[illegible] volgens sommigen: Leopold, Roitelet, Genius Nationis, [illegible] *Sauveur des ganschen Volks*; volgens anderen zoude het eenvoudig beteekenen Leo, poltron, of *Blaffer*.

Uit aanmerking der roemrijke [illegible] door de belgische [illegible], te Hasselt en te Leuven behaald, zoude ons gouvernement echter hebben bepaald, dat in het belgisch vaandel, een kleine [illegible] kelfertje, op zijn Oudhollandsch [illegible], zoude prijken, met het omschrift:

LEOPOLT, KON

VADERLANDSCHE GIFTEN.

Bij den Luitenant-generaal, provincialen Kommandant van Noord-Brabant, opperbevelhebber der vesting 's Hertogenbosch, zijn ontvangen geworden de navolgende liefdegiften, ten behoeve der gekwetsten en zieken militairen, welke binnen de vesting 's Bosch verpleegd worden:

Van de Commissie ter verzorging der hospitalen te Amsterdam, 4 kisten citroenen, 1 mandje idem, 22 mandjes idem, [illegible] pond sago, 2 suikerbrooden, 6 pond losse suiker, een pak pluksel, [illegible] verbanden, een pak idem, een doosje met wit waschlinnen, tot bij chirurgicale operatien gebruikt te worden.

Van den Heer H. ... te Tilburg, een mand met 23 flesschen goede Bordeaux-wijn, 22 flesschen Rijn-wijn en 2 coupons à f 12-375 [illegible].

Van den Magazijnmeester der artillerie, *Van Loon*, te Bosch, een doos met pluksel en verbanden.

Van mevrouw *Verveer* te 's Bosch, een mand pluksel.

Van het school van de vrouw *Verhagen* te 's Bosch, 2 pakken pluksel en verbanden, onder de zinspreuk:

De Bossche jeugd zendt dit verband
Uit liefde voor het vaderland.

Van de Dames *Siccama*, een doos met pluksel.

Van den Heer *Martini* te Vught, 2 flesschen Rijn-wijn van het jaar 1748 en een ananas.

Van Mevrouw *Pompiere* te Leiden, een pak pluksel, zwachtels en scheurlinnen.

Door middel van den Heer plaatselijken kommandant de *Prevenier* te 's Bosch, 20 pond tabak.

Uit een briefje gevonden in de kollekte van den 15den Augustus jl., in de nieuwe Gereformeerde kerk te 's Bosch, twintig guldens.

Uit een briefje gevonden in de kollekte van den 14den Augustus jl., bij de Waalsche gemeente te 's Bosch, twintig guldens.

Hoezeer de zieke of gewonde soldaat door voorziening van het Gouvernement, met al die belangstelling wordt behandeld en verpleegd, waartoe hetzelve voor het welzijn van deszelfs krijgslieden altijd zorgt, zoo dragen de gebondene voorwerpen echter te veel toe tot verfrissching en stelling van den lijder bij, dan dat dezelve niet met een hoor gevoel van dankbaarheid zouden zijn ontvangen.

Bij den Generaal-majoor Wildeman, opperbevelhebber der vesting Breda, zijn wederom ontvangen, ten dienste der gekwetsten in het hospitaal aldaar, de navolgende artikelen, voor welken hij namens de gulmoedigen, hiermede zijnen dank aan de gronmoedige gevers betuigt.

Van den [illegible] der provincie Overijssel, een [illegible] groot 25 gulden.

Van den Heer Mr. *van Baalen* te Wageningen, namens eenige Dames uit die stad, vijf en een half Ned. ponden pluksel en vijf Ned. ponden windsels en compressen.

Van den heer van Overmeer Fisscher te Amsterdam, 250 citroenen, 8 flesschen brandewijn, 80 pakjes tabak en 10 [illegible].

Van de menschlievende vrouwen te Amsterdam, met de hartelijkste dankbetuiging ter kennis dat bij dezelven enkdagen zijn uit verkwikking voor de gewonden, als:

Een oliedoek beddetje, van den Heer Burgemeester van Zwammerdam.

Een pakje met zwachtels en *pluksel*, door intermediair van de gebroeders *van Cleef* te 's Gravenhage.

Een pakje met zwachtels, pluksel en verbandlinnen, uit Steenbergen, vermeld: *J. C. R.*

Een pakje met pluksel en verbandlinnen, van den Heer P. de Raaf uit Steenbergen.

Een pakje met zwachtels, van een Ingezeten van Amsterdam, die onbekend wenschte te blijven.

De Majoor Administrateur van de Garnizoens-Ziekenzaal te Breda,
V. Hoven.

*** STOOMPACKET-VAART *tusschen* ROTTERDAM, EDINBURG *en* LEITH.

VOOR PASSAGIERS, GOEDEREN, SPECIEGELD ENZ.

Aan den Handel en Reizigers wordt kennis gegeven, dat de Stoompacket *the King of the Netherlands*, Kapitein *Richard Sharp*, tusschen gemelde Plaatsen zal varen:

Van Rotterdam.

Woensdag den 31 Augustus,
Zaturday " 10 September, } ten 10 ure des morgens.
Woensdag " 21 ditto,
Zaturday " 1 October,

Van Edinburg en Leith.

Dingsdag den 6 September,
Vrijdag " 16 ditto,
Dingsdag " 27 ditto,
Vrijdag " 7 October,

De overigen Dagen van Afvaart zullen nader worden bekend gemaakt. De Pacht zal op derzelver [illegible] Yarmouth aandoen, om aldaar Passagiers te landen, en in te nemen.

Adres bij J. VAN OMMEREN Fzn., Expediteur te Rotterdam.

*** Bij F. P. STERK is heden voor 10 Cents verkrijgbaar:

*** FEESTZANG, door *Dr. Johannes*, Kapelaan der Artillerie te Breda.

De Bijdrage tot de kennis der Artillerie, voor de verschillende wapenen, door *P. H. van der Meulen*, Ie. Lt. is afgedrukt en zal in den loop dezer week aan Heeren Intekenaars worden afgeleverd. Buiten Intekening zijn Expl. voor f 3,80 verkrijgbaar bij bovengenoemden.

Te Breda bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.